

Huvudman

Strömsunds kommun
kommun@stromsund.se

Beslut

Datum 2026-10-12

Dnr SI 2026:6338

Sida 1 (10)

Ärendet

Tillsyn av förskoleklassen och grundskolan Kyrktåsjö skola i Strömsunds kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Strömsunds kommun att senast den **1 februari 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra studietid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Strömsunds kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Strömsunds kommun ska vidta följande åtgärder

Extra studietid

1. Se till att samtliga elever i årskurs 4–6 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Scheman för årskurserna 4–6 ska bifogas i redovisningen av vidtagna åtgärder. (10 kap. 5 a § skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen en anmärkning avseende brister rörande anmälningar av frånvaro till huvudmannen. Strömsunds kommun ska senast den **1 februari 2027** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Strömsunds kommun avseende brister rörande signering av betygskatalog. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:6338) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2026 inlett en tillsyn av Kyrktåsjö skola i Strömsunds kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–6. Läsåret 2026/2027 går drygt 30 elever på skolan.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kyrktåsjö skola följer gällande bestämmelser om extra studietid, frånvaro, signering av betygskatalog samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsbesök den 10 och 16 september 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat frånvaroutredningar, frånvarostatistik samt elev- och lärarscheman. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att

nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av scheman framgår att eleverna i årskurs 4–6 erbjuds extra studietid på torsdagar kl. 15.10-15.50. Av samtliga intervjuer framgår att eleverna inte erbjuds någon ytterligare extra studietid. Vidare framgår att det är frivilligt för elever att delta och att eleverna kan arbeta med valfritt ämne.

Av intervju med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer att fritidspersonalen finns tillgänglig för att hjälpa elever med olika skoluppgifter alla dagar efter skoldagens slut. Detta sker i överenskommelse där läraren informerar fritidspersonalen vad eleven behöver stöd i. Även lärarna finns tillgänglig för att hjälpa elever med skoluppgifter efter skoldagens slut. För att eleverna ska ha möjlighet att nyttja denna möjlighet behöver det påtalas av lärare, elevens vårdnadshavare eller eleven själv.

Av samtliga intervjugrupper framgår att alla elever i årskurserna 4–6 har möjlighet att delta på den extra studietiden på torsdagar.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap. 5 a § skollagen¹).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna i årskurs 4–6 inte erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid med en omfattning om minst två timmar per vecka. Detta är en brist.

Av utredningen framgår att den extra studietid som finns schemalagd är 40 minuter på torsdagar i samband med skoldagens slut. Visserligen uppger lärare, elevhälsa och rektorn att elever har möjlighet att stanna kvar och få hjälp med läxor och andra skoluppgifter efter skoldagens slut från lärare och personal från fritids, men dessa pass är inte schemalagda och förutsätter att det påtalas av lärare, vårdnadshavare eller elev för att eleverna ska få möjlighet att nyttja detta. Skolinspektionen bedömer att

¹ I dess lydelse enligt SFS 2022:730.

dessa insatser inte är att betrakta som extra studietid enligt skollagen och att skolan därmed endast erbjuder eleverna 40 minuter extra studietid per vecka.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Strömsunds kommun verksamhet vid Kyrktåsjö skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid. Det finns därför skäl att förelägga Strömsunds kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Skolans arbete med frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan framgår det att skolan har en rutin för att registrera närvaro och meddela vårdnadshavare vid oanmäld frånvaro. Frånvaron registreras i ett digitalt system. Vid oanmäld frånvaro tar lärare kontakt med vårdnadshavare via telefon eller SMS samma dag.

Av utredningen framgår att frånvarostatistiken följs upp regelbundet, både andelen frånvaro och om det förekommer upprepade frånvaromönster. Att följa upp frånvaron är ett gemensamt ansvar bland skolans personal. Av intervju med lärarna framgår att elevhälsan kan uppmärksamma frånvaromönster som lärarna inte noterat. I dessa fall kontakter elevhälsan klassläraren. Frånvaron anses vara hög om den överskrider 20 procent, oavsett om den är anmäld eller oanmäld. Samtliga intervjugrupper berättar att elevhälsan tidigt involveras för att utreda elevernas orsak till frånvaro. Frånvaroutredningar genomförs av elevhälsan som involverar elev, elevs vårdnadshavare och eventuellt annan relevant aktör. Efter att en elevs frånvaro har utretts sätts åtgärder in utifrån elevens individuella behov. Exempel på åtgärder som sätts in är att ge anpassningar för eleven som att möta upp eleven innan skoldagen, ge eleven många pauser, låta eleven byta om själv och arbeta i mindre grupper.

Skolinspektionen har tagit del av skolans två senaste frånvaroutredningar. Av utredningarna framgår orsakerna till frånvaron och vilka åtgärder som

satts in i syfte att öka elevens närvaro. Det framgår när uppföljning ska ske samt att elev, vårdnadshavare och elevhälsa deltagit.

Av intervju med rektorn framkommer att huvudmannen inte informeras när en frånvaroutredning startar. I nuläget följer huvudmannen upp statistiken på gruppnivå genom att skolan två gånger per år rapporterar in antalet frånvaroutredningar och andelen frånvaro. Vidare framkommer att huvudmannen köpt in ett digitalt system som skolan kommer att implementera vid årsskiftet 2026/2027. I skriftlig komplettering från rektorn framkommer att huvudmannen har en ambition att begära in frånvaroutredningar på individnivå då det nya systemet implementerats, men att rutinerna för detta inte är färdigställda.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om inte eleven har giltigt skäl att utebli. Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (7 kap. 17 § skollagen).

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens grundskola fullgör sin skolgång (7 kap. 22 § skollagen).

Även om rektorn är den som är bäst lämpad att ansvara för att en utredning av frånvaro genomförs är det av vikt att huvudmannen får information om elevers frånvaro. Syftet med regleringen är att huvudmannen ska kunna stödja skolan i arbetet med att tillgodose elevens rätt till utbildning. Att huvudmannen får information om en elevs upprepade eller längre frånvaro kan i vissa fall innebära att adekvata åtgärder kan sättas in tidigare vilket i sin tur kan leda till att en elev inte behöver fastna i ett negativt mönster av frånvaro. Huvudmannen har även ett kontinuerligt ansvar för att se över sin resursfördelning så att skolan ges möjlighet att sätta in de åtgärder som behövs för att eleven ska kunna fullgöra sin skolplikt (prop. 2017/18:182 s 62 – 63).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan inte informerar huvudmannen när en frånvaroutredning inletts på individnivå, vilket är en brist. Av utredningen har framkommit att huvudmannen endast informeras två gånger per år om antalet frånvaroutredningar och andelen frånvaro på gruppnivå.

Huvudmannen har det övergripande ansvaret för att eleverna i kommunen fullgör sin skolgång. För att vid behov kunna sätta in åtgärder som ger effekt är det av vikt att huvudmannen har kännedom om utvecklingen när det gäller elever med upprepad eller längre frånvaro.

Skolinspektionen konstaterar slutligen att skolan följer författningarnas krav vad gäller att vårdnadshavare informeras samma dag som en elev uteblir från den obligatoriska verksamheten utan giltigt skäl, att skyndsamt utreda en elev som har upprepad eller längre frånvaro samt att frånvaroutredningen genomförs i samråd med eleven, elevens vårdnadshavare och elevhälsan.

Avstående från ingripande

Signering av betygskatalog samt bedömning och betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av lärarscheman, lärarförteckning och intervjuer framgår att en olegitimerad lärare bedrev undervisning i årskurs 6 under vårterminen 2026.

Av intervju med rektorn framgår att den olegitimerade läraren, i samråd med rektorn och legitimerad lärare, beslutat om betyg för eleverna i årskurs 6. Rektorn berättar vidare att inför kommande betygssättning ska de två legitimerade lärarna i låg- och mellanstadiet samarbeta kring betygssättningen.

I en skriftlig komplettering förtydligar rektorn att den olegitimerade läraren vid bedömning och betygssättning rådgjort med legitimerade lärare samt med rektorn vid betygskonferenser och i enskilda samtal.

Skolinspektionen har tagit del av betygskatalog för vårterminen 2026. Av betygskatalogen framgår bland annat Skolverkets skolenhetskod, namn på skolenheten, huvudman, lägeskommun, ämne, klass samt elevernas betyg. Någon egenhändig signatur av betygsättande lärare framgår inte. Av intervju med rektorn framgår att betygskatalogen endast signerades av rektorn. I en skriftlig komplettering från rektorn framgår att det är de legitimerade lärarna som bedriver undervisning som ska signera betygskatalogen framöver.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123] ska den eller de som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §).

Betygskatalogen ska innehålla uppgifter om skolkod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn på eleven och elevens personnummer, namn och titel på de som beslutat om betyg samt namn på klass (8 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller författningarnas krav avseende att den eller de som beslutar om betyg ska datera och signera betygskatalogen.

Av utredningen framgår att en lärare som saknar legitimation har bedrivit undervisning och beslutat om betyg tillsammans med en legitimerad lärare. I betygskatalogen har dock endast rektorn daterat och signerat uppgiften om betyg, vilket är en brist. I ämnen där en lärare som saknar legitimation undervisat ska betygen beslutas av den undervisande läraren tillsammans med en medbedömande legitimerad lärare. Båda dessa lärare ska sedan signera betygen i betygskatalogen. Rektorn ska endast ha en roll i betygssättningen ifall de två lärarna inte kan komma överens och den legitimerade läraren inte är behörig i det aktuella ämnet.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Strömsunds kommuns verksamhet vid Kyrktåsjö skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller signering av betygskatalog.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att betygskatalogen i fortsättningen kommer signeras av betygssättande lärare. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar och anmälan om utredning av behov om särskilt stöd

Lärare, elevhälsa och rektorn uppger att lärare ger elever extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Lärare berättar att extra anpassningar som lärare genomför exempelvis är att de använder sig av bildstöd, har tillgång till inläst material eller anpassar arbetsmaterial efter eleven och att elever kan få arbeta i ett avskilt rum. Lärarna berättar att extra anpassningar dokumenteras. Elevhälsan involveras i arbetet med extra anpassningar och kan exempelvis ge förslag på arbetsmaterial, förändring i möblering och placering. Av intervju med rektor framgår att lärare genomför anpassningar på gruppnivå exempelvis genom att det finns tillgång till olika hjälpmedel som datorer och hörselkåpor. Lärarna kan även använda bestämda platser för eleverna och skärmar. Skolan har även ett dokument med exempel på extra anpassningar som lärare kan använda sig av.

Lärare och elevhälsan uppger att om lärare bedömer att extra anpassningar inte är tillräckliga för att en elev ska nå betygskriterierna görs en anmälan om utredning av behov av särskilt stöd. Detta gör lärarna genom att anmäla eleven till elevhälsan eller rektorn. Om anmälan skett till elevhälsan pratar de med rektor vid elevhälsoteamets möten.

Starta utredning om särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram

Av intervju med lärare framgår att det inte finns några fall där en utredning om behov av särskilt stöd inte startat efter att lärarna gjort en anmälan. Lärare och representanter från elevhälsan berättar att elevhälsan involveras tidigt vid utredningar om behov av särskilt stöd. Det är specialpedagogen som är ansvarig för utredningen, men samarbete sker med elevens klasslärare. Även elevens vårdnadshavare involveras tidigt i processen. Utredningarna kan omfatta exempelvis en pedagogisk utredning eller pedagogisk bedömning beroende på elevens behov. Representanter från elevhälsan berättar att en utredning inte tar längre tid än en vecka.

Efter att en utredning om behov av särskilt stöd är klar fattar rektorn beslut om ett åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Av skriftlig information framgår att det finns sex aktiva åtgärdsprogram. Representanter från elevhälsan uppger att eleven och vårdnadshavarna får information om åtgärdsprogrammets innehåll och möjligheten att överklaga beslutet om åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Ett beslut om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen). Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Lisa Naudot Bergh

Beslutsfattare

Signerat av: Lisa Naudot Bergh

X Klara Heikkilä Jonsson

Föredragande

Signerat av: Klara Heikkilä Jonsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Marie Segerlund medverkat.